

*“Gedenk den sabbatdag,
dat gij dien heiligt.”*

Uitgave van de Nederlandse Vereniging tot bevordering
van de Zondagsrust en de Zondagsheliging te Rhenen.

“Gedenk den sabbatdag, dat gij dien heiligt.”

Deze predicatie werd vertaald door wijlen de heer H. van Vliet en eerder (1977) uitgegeven bij boekhandel/uitgeverij G. Kool te Veenendaal.

Nederlandse Vereniging tot bevordering van de
ZONDAGSRUST en de **ZONDAGSHEILIGING**
gevestigd te Rhenen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

George Burder (1752-1832)

George Burder werd geboren op 5 juni 1752 en had het voorrecht, in zijn jeugd goed onderwijs te ontvangen. De eerste indrukken en gedachten aan de dood en de waarde van een onsterfelijke ziel kwamen bij hem op, toen hij een bezoek gebracht had aan het kerkhof “Bunhill Fields” te Londen; doch het was van een voorbijgaande aard. Maar op zijn 10e verjaardag heeft het God behaagd, goddelijke genade aan zijn ziel te verheerlijken, nadat zijn vader met hem zeer ernstig en teder gesproken had en hem er aan herinnerde, dat het de hoogste tijd was, om de Heere te zoeken.

In zijn jeugd kwam hij dikwijls onder het gehoor van William Romaine en George Whitefield. Zelf heeft hij voor de eerste maal gesproken in een huis van vrienden op zondag 16 juni 1776 en voor de tweede keer in de keuken van een boerderij over Lucas 4 : 18, waarbij hij zeer ondersteund werd in het spreken. Op 29 oktober 1778 is hij te Lancaster bevestigd in de “Independent Church” waar hij stond tot 12 oktober 1783. Vanaf 2 november 1783 tot middenzomer 1803 stond hij te Coventry, waar hij veel geestelijke bijstand verleende aan ter dood veroordeelden en soms ook wel voor een gehoor van circa 5000 mensen sprak. Tijdens deze ambtsperiode bezocht ds. Burder veel dorpen en steden in de omtrek en ontmoette dikwijls grote en ruwe tegenstand van dronken, goddeloze predikanten, kerkvoogden en hun ontuchtige, onhandelbare volgelingen. Zijn predicaties zijn later gepubliceerd als “dorps-preken” en werden bij tienduizenden verspreid, zodat ten tijde van zijn dood er een miljoen exemplaren van uitgegeven waren. Hij voltooide ook vele andere werken, zoals een verkorte uitgave van Dr. John Owen’s uitnemende verhandeling van de Heilige Geest, aantekeningen op Bunyan’s Christenreize naar de eeuwigheid en vele andere predicaties en tractaten voor verspreiding. Midden zomer 1803 vertrok hij naar Londen, waar hij een drie-voudige taak vervulde:

- 1e) predikant van de kerk aan de Fetterlane;
- 2e) secretaris van het Londens zendingsgenootschap;
- 3e) redacteur van het “Evangelical Magazine.”

Nadat zijn krachten in zijn laatste jaren waren afgenomen en na veel lijden en smarten, is hij op 29 mei 1832 gestorven en op 5 juni daaraanvolgend, onder zeer grote belangstelling op “Bunhill Fields” te Londen begraven.

Openbaring 14 : 13b.

Over de sabbat of de dag des Heeren

Een predicatie door
ds. George Burder
over Exodus 20 : 8.

“Gedenk den sabbatdag, dat gij dien heiligt.”

Dit is het gebod van de allerhoogste God. Het is één van de “*tien woorden*” gesproken met goddelijke majesteit op de berg Sinaï en tevens geschreven door de vinger Gods, op stenen tafelen. Er is geen gebod van de tien geboden van groter gewicht; toch is er nauwelijks één, hetwelk zo erg veronachtzaamd is. Nu, daarom mag het wel beginnen met het woord “*Gedenk*”; aangezien zorgeloze stervelingen zo geneigd zijn om het te vergeten.

Wij hebben in geen geval te veronderstellen, dat deze wet alleen aan de Joden werd gegeven. Hij is niet van een *ceremoniële* aard, maar *zedelijk*; zoals al de tien geboden zijn. De sabbat werd niet pas ingesteld, toen de wet aan Mozes gegeven werd; hij werd slechts hernieuwd. Wij lezen van de sabbat in het tweede hoofdstuk van Genesis. Hij begon, zodra de wereld begon; want “Als nu God op de zevende dag volbracht had het werk, dat Hij gemaakt had; en God heeft de zevende dag gezegend en dien geheiligt.” Daar kan geen twijfel over zijn, dat Adam, Abel, Henoch, Noach, Abraham en al de goede aartsvaders de sabbat onderhielden; maar toen de nakomelingen van Abraham slaven werden in Egypte, is het waarschijnlijk, dat zij de sabbat niet konden onderhouden zoals het behoorde; maar nu, van de slavernij verlost zijnde, werd de wet vernieuwd en werden zij geboden de sabbatdag te *gedenken* en die te heiligen.

Deze wet dan, is een eeuwigdurende plicht. En als God het voor Adam nodig oordeelde, om hem te onderhouden, zelfs in het Paradijs en vòòrdat hij zondigde, hoeveel te meer is het voor òns noodzakelijk, om hem te onderhouden. Hij had geen vermoeiend werk te doen, waarvan hij noodzakelijk moest rusten; zijn hart was vol van de liefde Gods en iedere dag was als een sabbat; maar wat ons betreft, zijn de arbeid van onze lichamen en de zorgen van onze geesten zòdanig, dat een wekelijkse rust absoluut noodzakelijk is. Bovendien zijn wij zò vol zonde, zò omringd door verzoeking en zò geneigd God en onze zielen te vergeten, dat wij een wekelijkse sabbat zeer van node hebben om onze genegenheden van de

wereld af te wenden en ze te leiden tot de dingen, die boven zijn. Het is waar, dat wij niet precies dezelfde dag onderhouden als de Joden. Zij onderhielden de *zevende* dag van de week, maar wij de *eerste*. Maar de zedelijkheid van de sabbat bestaat er niet in, dat hij de *zevende dag* van de week is, maar dat hij het *zevende gedeelte* van onze tijd is. Bovendien hebben wij hetzelfde bevelschrift om de *eerste* dag te houden als zij hadden om de *zevende* dag te houden; want Jezus Christus is “Heere van de sabbat”; en zijn apostelen, die handelden naar Zijn voorschrift en onder de invloed van Zijn Geest, kwamen voortdurend voor de godsdienstoefening bijeen op de eerste dag der week, welke genoemd werd: “de dag des Heeren”, Hand. 20 : 7, Openb. 1 : 10. Deze werd onderhouden, omdat het de dag van Zijn opstanding was; en daar de sabbat allereerst gehouden werd omdat het scheppingswerk voleindigd was; en hernieuwd, toen God het grote werk der verlossing van Zijn volk uit de slavernij had volbracht, zo wordt de christelijke sabbat gehouden op de dag, toen de Heere opstond uit de dood, volbracht hebbende het grote werk om zielen te verlossen van de zonde, dood en hel. Er is ook een goede reden om te veronderstellen, dat de scheppingsabbat veranderd werd, toen de Joden uit Egypte trokken, zodat zij hun eerste sabbat in de woestijn hielden op de zesde dag der week, beschouwende de dag als voor de zevende, vanaf hun uittocht uit Egypte; en dat dit de Joodse sabbat bleef, zinnebeeldig, zoals al hun instellingen waren; en dat bij de opstanding van Christus de sabbat terugkeerde tot zijn oorspronkelijke zevende dag. Veel geleerden zijn van deze mening geweest en indien zij het niet volledig bewezen hebben, hebben zij het zeer waarschijnlijk gemaakt. En deze mening schijnt te worden gesteund door wat Paulus zegt in zijn brief aan de Hebreeën, hoofdstuk IV, waar hij sprekende over de Joden, zegt: “dat zij niet in de beloofde rust zijn ingegaan vanwege hun ongehoorzaamheid”; en dat David, lange tijd daarna, spreekt van “een andere rust” en van een “andere dag” of “tijd” in welke het gezocht zou worden; hij besluit, dat “er een rust, of sabbat, overblijft voor het volk Gods”; dat is een “nieuw-testamentische sabbat, een christelijke sabbat, in welke de gelovigen rusten in het volbrachte werk van Christus en zich verheugen in een voorsmaak van de hemelse rust.”

Het woord “*gedenk*” schijnt te kennen te geven, de noodzakelijkheid van voorbereiding er voor. Wij behoren op zaterdag te gedenken, dat de dag des Heeren aanstaande is. Degenen, die handel drijven, bereiden zich voor op de *marktdag*; en waarom zouden Christenen zich niet gereed maken voor

de sabbat, welke de marktdag voor hun zielen is. Het is een grote zonde, dat lonen worden betaald, levensmiddelen gekocht, huizen schoongemaakt, misschien de was gedaan, op zondagmorgen. Met deze en andere wereldse bezigheden gaat het beste gedeelte van de dag verloren en misschien slechts enige laatste uren ervan, indien het al gebeurt, worden aan God gewijd. Wij moeten de sabbatdag *gedenken* en ons er zò toe voorbereiden, dat we gereed zijn voor de dienst van God en de gehele dag er aan wijden. In de verdere beschouwing van deze tekst, zullen we

I. Aantonen, hoe men de sabbat heiligen moet; en

II. Enige redenen opgeven, *waarom* hij geheiligd behoort te worden.

In het heiligen van de sabbatdag, hebben we te beschouwen, wat *niet* gedaan behoort te worden en wat wel gedaan behoort te worden.

Wat niet gedaan behoort te worden, is uitgedrukt in deze woorden: “dan zult gij geen werk doen - gij, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch uw vreemdeling, die in uwe poorten is.” Zes dagen zijn er gesteld om te werken, maar de zevende is een dag van rust. Onze wereldse zaken, wat het ook moge zijn, moeten terzijde gelegd worden. Het *hele* gezin, zowel als het hoofd ervan, moet ophouden met wereldse bezigheden. Dit gebod is in het bijzonder gericht aan de hoofden der gezinnen, die er voor hebben te zorgen, dat alle personen onder hun dak de sabbat heiligen.

We kunnen niet veronderstellen, dat alleen “werk” of handarbeid of handelen hier verboden is. Alles is verboden, wat niet overeenstemt met het oogmerk van de dag, hetwelk is: God te dienen en onze zielen te stichten. Reizen, wandelen of rijden, voor louter plezier, beuzelachtige bezoeken, het betalen of ontvangen van lonen, het bezoeken van drinkgelegenheden, brieven schrijven, rekeningen vereffenen, het lezen van boeken over gewone onderwerpen, ja wereldse gesprekken zijn hier verboden. Velen, die niet willen *werken* op de dag des Heeren, willen wel *spelen* en zich amuseren; maar dit is erger dan werken. Augustinus merkte, lang geleden, al op, dat “het beter is te *ploegen* op de sabbat dan te *dansen*.”

De sabbat wordt net zoveel ontheiligd door *ledigheid* als door bezigheid. Niets anders dan lichaamsrust, is de sabbat van een beest en niet van een mens. We hebben onsterfelijke zielen en dit is de dag op welke hun eeuwig welzijn gezocht moet worden. Wij hebben het gezag van God voor deze beweringen: Jes. 58 : 13: “Indien gij uw voet van den sabbat afkeert” - om deze te vertreden of om op dezelve te reizen of om te wandelen in ‘t algemeen, alsof er geen gebod is - “van te doen uw lust op Mijn heiligen

dag”, dat is van vleeselijk vermaak, - doende dát, wat aangenaam is voor uw verdorven genegenheden; “en indien gij den sabbat noemt een verlustiging, opdat de Heere geheiligd worde, Die te eren is.” hem waarderende boven alle andere dagen, een heilig behagen scheppende in de wegen Gods; “en indien gij dien eert, dat gij uw wegen niet doet, en uw eigen lust niet vindt, noch een woord daarvan spreekt”; het vlees niet behagende, noch toegeven aan onbeduidende en ongepaste gesprekken; “*dan*” zegt de Heere, “zult gij u verlustigen in den Heere”, enz. - gij zult er de eer, het voordeel en vermaak van hebben; want God heeft deze dag gezegend.

Maar er zijn er, die zullen zeggen: Wat, mag er totaal niets op de sabbat gedaan worden? Ik antwoord: *werken van noodzakelijkheid en barmhartigheid zijn geoorloofd*; dat waren zij ook onder de Joodse wetgeving. Onze Zaligmaker genas de zieken op die dag en berispte de Farizeeërs over hun gestrengheid en hardheid in hun onderhouding ervan; aantonende dat, indien het wettig was om een beest te voederen of water te geven, het zeker wettig was om goed te doen aan mensen op die dag; ook opmerkende, dat *de sabbat gemaakt was voor de mens en niet de mens voor de sabbat*; - hij was gemaakt ten goede voor de mens, beide naar lichaam en ziel; en daarom moet hij niet verhinderd worden in wat noodzakelijk is voor zijn verkwikkend onderhoud. Ongetwijfeld, zich van voedsel voorzien, ons fatsoenlijk kleden, zieken bezoeken, aalmoezen doen, kinderen verzorgen en vele andere dingen, zijn gewettigd op de sabbat. Maar er moet ten zeerste voor gewaakt worden, dat deze gunst niet te ver gaat. Dát kan niet voor een werk van noodzakelijkheid of barmhartigheid gerekend worden, wat op *zaterdag* gedaan kan worden of uitgesteld tot *maandag*. Velen misbruiken de sabbat met *reizen* om hun familie en vrienden te bezoeken, hetwelk op andere dagen gedaan kan worden. Anderen *beginnen* of *beëindigen* hun reizen op die dag, om hun eigen tijd op de doordeweekse dagen te sparen. *Bruiloften* en *begravenissen* worden dikwijls op de dag des Heeren gehouden, wat even goed op een andere dag gedaan kan worden; want hierdoor worden veel personen gehinderd in hun werkelijke plichten van de sabbat. Verreweg het grootste gedeelte van de *bezoeken*, die op deze dag gedaan worden, zijn ongeoorloofd, daar zij de tijd in beslag nemen, die doorgebracht behoort te worden in openbare of persoonlijke godsdienstoefening en het gemoed aftrekken van godvruchtige gedachten. Velen pogen tevergeefs hun reizen en bezoeken te rechtvaardigen door naar een plaats te gaan waar een godsdienstoefening gehouden wordt, alhoewel zij het grootste deel van de dag doorbrengen met reizen, vermaken of nutteloze gesprekken; maar dit is,

in veel gevallen, slechts een spitsvondige huichelarij. Ook is het niet veel beter met diegenen, die vele kilometers van huis gaan om andere predikanten te beluisteren, indien zij het zuivere Evangelie thuis kunnen horen. Onze vrienden op de dag des Heeren te *onthalen* is een ernstige zonde, daar het te veel tijd en zorg vergt en tot gevolg heeft, dat het de mensen minder bekwaam maakt voor godsdienstplichten. Het is ook zeer laakbaar om veel tijd te besteden in het *zich opmaken*, nog meer om anderen daarvoor te laten werken. Wat een droevig beeld is het, dat er iedere zondag misschien wel 10.000 kappers in dienst zijn! Om niet te spreken van het reusachtige aantal koetsiers, wagenbestuurders, stalknechten, herbergiers en allerlei soort bedienden; van wie het voor duizenden voortdurend onmogelijk is, om de middelen der genade bij te wonen en die leven en sterven gelijk de heidenen.

Er zijn ook zeer velen, die zichzelf bedriegen door te pogen de zaken te schikken met de gezegende God; *voor de vorm* willen ze Hem een uur of twee van de dag geven en al het overige besteden op een wereldse manier. Waar lezen we, in de Schriftuur van *kerkelijke* uren of vinden we onderscheid tussen *kerk-* en *andere uren*? Zegt de tekst niet: "Gedenk den sabbatdag, dat gij dien heiligt?" En op welke gronden kan het bewezen worden, dat een sabbatdag korter is dan een andere dag? Bestaan andere dagen uit 12 of 24 uren en deze uit 4, of 3, of 2 uren? Als u een arbeider in dienst hebt en hem betaalt voor een dag, bent u tevreden, als hij om 11 uur in de morgen aan het werk gaat en om 1 uur ophoudt en verder heel de dag niets meer doet? Is dat niet de ware oorzaak, dat een mens tevreden is met God zo'n korte tijd te dienen, omdat hij een hekel heeft aan de dienst? En is dat niet een bewijs, dat hij in een vleselijke staat en onder de toorn van God leeft? Laat het geweten dit beantwoorden!

Maar dit gebod verbiedt niet alleen wereldse bezigheden op de sabbat, het vereist, dat de hele dag op een godsdienstige wijze doorgebracht wordt, in 't bijzonder in de *openbare of persoonlijke oefeningen van de dienst Gods*.

Wij moeten de dag beginnen met *persoonlijk* gebed. Dit is nodig om onze gedachte voor te bereiden op de openbare godsdienstoefening. Wij behoren *vroeg op te staan*, opdat wijzelf en onze gezinnen op tijd in Gods huis kunnen zijn. "*Ik zoek U in de dageraad*" zegt de psalmist. Die een levendig besef van God omdragen, zouden beschaamd zijn, om op de sabbat later op te staan dan op een andere dag. De zorg voor onze zielen vraagt voorzeker even vroeg de aandacht als de dingen die het lichaam betreffen.

Het gehele gezin behoort, indien mogelijk, de *ochtenddienst* bij te wonen. In sommige gevallen is dit misschien niet mogelijk; maar slechts het bereiden van een warme maaltijd, is een gebrekkige verontschuldiging om zelfs maar één dienstbode thuis te houden.

Degenen die God vrezen, behoeven niet verteld te worden, dat zowel *gebeden met het gezin als persoonlijke gebeden* gedaan behoren te worden, vòòr we naar de openbare godsdienstoefening gaan. De openbare eredienst is zeer duidelijk een instelling van God en van het allergrootste belang.

Vanaf het begin der wereld zijn de ware aanbidders van God op Zijn dag bijeengekomen voor gebed, lofzegging en onderrichting. Zij waren altijd “verblijd in degenen, die tot hen zeiden: Wij zullen in het huis des Heeren gaan.” Zij rekenden “één dag in Zijne voorhoven beter dan duizend elders.” Onze Zaligmaker gaf Zijn teken van goedkeuring aan de openbare eredienst door Zijn eigen tegenwoordigheid en voorbeeld. “De ijver van Zijns Vaders huis verteerde Hem.” Hij heeft geboden, Zijn Evangelie “in de gehele wereld te prediken” en heeft beloofd, dat “waar twee of drie in Zijnen Naam vergaderd zijn, Hij in het midden van hen zal zijn.” Bij elkaar te komen met onze mede-christenen op de dag des Heeren is daarom de dure plicht van allen; tenzij zij van plan zijn hun christelijke overtuiging op te geven. En toch, het is betreurenswaardig om na te gaan, dat misschien wel *drievierde* van de bevolking van Engeland Gods huis volkomen verlaten heeft. Wij betreuren terecht het erkende ongeloof van een naburig land; maar wat zullen wij zeggen van de Britten, die zichzelf Christenen noemen en nochtans nooit hun geloof belijden door God in ‘t openbaar de eer te bewijzen als hun God en Zaligmaker? We weten, welke verontschuldigungen er gemaakt worden, beide door rijken en armen; maar we weten ook, dat deze verontschuldigungen niet aangenomen zullen worden door de grote Rechter van levenden en doden. Sommigen zullen zeggen: “Het is voor ons niet nodig, om naar de kerk te gaan, want we weten net zoveel als de predikant ons kan leren.” Indien dit zo is, dan zijt òf gij erg wijs òf hij is zeer onwetend. Indien gij zo wijs zijt, mag er veel van u verwacht worden; maar het is geen blijk van uw wijsheid, om één van de voornaamste verplichtingen te verzuimen, waarin gij behoort te zoeken de eer van God, het welzijn van uw ziel en het goede van uw naaste. Jezus Christus heeft ingesteld, dat Zijn dienaren Zijn Evangelie zouden prediken; en als het hùn plicht is om te *prediken*, dan is het zeer zeker de plicht van het volk om te *luisteren*; en indien *uzelf* verkiest om thuis te blijven, waarom niet een ander? Waarom niet allemaal? Wat blijft er dan van Christus’ instelling over; of, waar is uw

gehoorzaamheid aan Hem, als Koning van Sion! O gedenkt, wat Hij gezegd heeft betreffende deze zelfde zaak, Lucas 10 : 16: "Wie u hoort, die hoort Mij, en die u verwerpt, verwerpt Mij." Ja, wát voor voorwendsels er ook gemaakt mogen worden, de persoon, die de openbare dienst van God nalaat, zal schuldig gehouden worden aan verwerping van Christus.

Maar het is niet genoeg om alleen maar aanwezig te zijn. Wij moeten er heen gaan met een ernstig gemoed, begerig om onszelf te vernederen voor God vanwege onze zonden, naar de belijdenis der kerk; ijverig vergeving en genade zoekende in de opgezonden gebeden; en verheugd de lof- en dankzegging eraan toevoegen. Onze aanwezigheid in een bedehuis moet niet zijn om te zien of om gezien te worden; om opgemerkt te worden door anderen en om onze opmerkingen over hen te maken; zoals dikwijls het geval blijkt te zijn in de gesprekken van velen als de dienst voorbij is. Ook moeten we er niet zitten als beoordelers of veroordelers van de predikant, alleen maar om te prijzen of af te keuren; want het is algemeen bekend, dat velen òf helemaal niets weten van de predicatie òf alleen maar verklaren of het een goede of slechte preek is. Het is onze zaak het onderwijs van Christus te zoeken door Zijn Geest, door middel van de dienaar. "Spreek Heere, want uw knecht hoort!" moest de taal van iedere ziel zijn.

Sommigen verontschuldigen zichzelf, om niet naar de openbare godsdienst oefening te gaan vanwege hun *geringe kleding*. Maar is iemand zo arm, dat hij geen betere kan bekomen? laat hij zijn vertrouwen op God vestigen. "De godzaligheid heeft de belofte van het tegenwoordige zowel als het toekomstige leven." Had de arme man God beter gediend, misschien was hij niet zo arm geweest; dit is zeker waar, indien luiheid en verkwisting aanleiding gaven tot zijn armoede. Maar het kan zijn, dat het de hand Gods is, die hem zo gering gemaakt heeft; zijn armoede is niet zijn schuld, maar zijn bezòeking. Laat hem toch de Heere zoeken en dienen; stel het vertrouwen op God, Die weet, wat gij van node hebt en weet hoe al uwe nooddrift te vervullen. Ja, het is mogelijk, dat enigen van uw mede kerkgangers medelijden met uw toestand zullen hebben en u zullen helpen met het verkrijgen van werk of kleding. En wat de verachting van de hoogmoedigen betreft, wees er niet bevreesd voor. Goede mensen zullen medelijden met u hebben. Zij moeten inderdaad slecht zijn, die u zullen verachten; acht ze niet hoog.

Er zijn anderen, die zichzelf verontschuldigen om naar de kerk te gaan, door te zeggen: "Wij zien niet in, dat mensen, die naar de kerk gaan, beter zijn dan anderen. Wij zijn even goed als zij." Wat heeft u met een ander van doen?

Zij zijn persoonlijk verantwoordelijk. Misschien zouden zij ergere dingen doen, als zij niet zo deden; misschien zoudt u beter doen, indien gij het wèl deed. Indien zij de middelen der genade *misbruiken*, zal dat uw *verzuimen* ervan verontschuldigen? U heeft met uzelf te doen. Dient God.

Maar God dienen *in 't openbaar* is niet de volledige plicht van de sabbat; *het lezen van de bijbel* thuis is evenzeer een noodzakelijk gedeelte ervan. Inderdaad, behoort zij dagelijks gelezen te worden; maar daar de meeste mensen meer tijd hebben op de dag des Heeren, moet zij dan in 't bijzonder bestudeerd worden. *Mediteren* of bepaalde tedere overdenking van de dingen Gods, met *onderzoek* van ons hart en onze wegen, is een ander gedeelte van onze plicht. Diegenen, die een gezin hebben, behoren zorg te dragen, dat zij allen de dag stichtelijk doorbrengen, zowel in 't openbaar als persoonlijk. Het verwaarlozen ervan is de droevige oorzaak van zoveel sabbatschennis. Zo mogen de hoofden der gezinnen wel beven, wanneer zij bedenken, dat zij deel hebben aan de zonden van de kinderen en bedienden, indien zij hen niet trachten te weerhouden. Ouders behoren hun kinderen te *catechiseren*; en onderzoek te doen naar wat zij onthouden en begrijpen van de *predicaties*, welke zij beluisteren. Boven alles, behoren er ernstige *gebeden* opgezonden te worden en dat wel met het hele gezin; en dat niet alleen op de avond van de sabbatdag, maar ook des morgens; en inderdaad op de morgen en avond van iedere dag in de week.

II. Laat ons kortelijk beschouwen de redenen *waarom* wij de sabbat behoren te heiligen.

Het bevel van God is op zichzelf een genoegzame reden. God gebiedt; laat de mens gehoorzamen. Het is op zijn eigen verantwoording, indien hij weigert. Voorwaar, wij zijn deze gehoorzaamheid verschuldigd aan Hem, Die ons gemaakt heeft en in Wien "wij leven en ons bewegen en ons wezen hebben." Wij zijn van Hem afhankelijk voor iedere ademtucht, die wij doen; en is het teveel voor ons, tegenover al Zijn goedheid, om één dag van de zeven dagen voor Zijn zalige dienst af te zonderen, opdat wij Hem mogen kennen, Hem beminnen, Hem behagen en Hem verheerlijken? Voorwaar, dat is "onze *redelijke* godsdienst."

De goedheid van God roept ons er toe. Indien God geen sabbat had ingesteld, zouden sommige wrede meesters hun dienstknechten geen rust toegestaan hebben van hun zware arbeid; ja, hebzuchtige mensen zouden zichzelf misschien verwoest hebben met hun werk. Maar door de goedheid Gods in deze genadige instelling, wordt het vermoeide lichaam van de

arbeider verkwikt en in de vrolijke dienst zijns Gods wordt zijn gemoed verlevendigd; en aldus wordt hij bekwaam gemaakt voor de plichten van de volgende week; terwijl zijn onsterfelijke ziel door goddelijke genade wordt voorbereid voor een gelukkiger wereld na dit leven.

Het voorbeeld van God is een andere reden. “In zes dagen heeft de Heere de hemel en aarde gemaakt en rustte ten zevende dage.” Het hele werk der schepping was voleindigd in zes dagen; na welke niets nieuws gemaakt werd. God dan rustte, “niet als vermoeid zijnde, maar als ingenomen met de voorbeelden van Zijn eigen goedheid en de blijken van Zijn eigen heerlijkheid”; en dit deed Hij als een voorbeeld voor de mens. De aartsvaders rustten in de beschouwing van de werken Gods in de schepping. De Joden rustten in de dankbare herinnering van hun verlossing uit Egypte. En de Christenen rusten nu in het volbrachte werk van Christus’ verlossende liefde.

Gods zegening van deze dag, is nog een andere reden, waarom wij deze dag behoren te heiligen. De sabbat is een gezegende dag, want God heeft hem gezegend. Hij verwacht van ons, dat we Hem op dezelve eren en wij mogen verwachten, dat Hij ons zal zegenen. Hij zegent deze dag. Van het begin der wereld tot nu toe, heeft Zijn volk het voor zichzelf goed gevonden om op God te blijven wachten. Zijn dienst is volkomen vrijheid. Zijn wegen zijn vol vermaak. “Dit is de dag, die de Heere gemaakt heeft, laat ons op dezelve ons verheugen en verblijd zijn.”

Toepassing

Hoe ontzaglijk is Gods dag ontheiligd! Het is een grote zonde. Het is een nationale zonde; want hoewel de wetten van Engeland van ons eisen, dat wij deze wet van God gehoorzamen, toch wordt hij door allerlei mensen veracht. De groten en rijken geven het voorbeeld. Gewoonlijk reizen zij op de dag des Heeren. Anderen van hen hebben feestmalen en sommigen muziek- en kaartgezelschappen; terwijl weer anderen uit rijden gaan om hun mooie paarden en wagens te laten zien. Handelslieden, die alle achting voor de godsdienst van zich afwerpen, vormen gezelschappen voor plezier en begeven zich naar het platteland voor vleselijk vermaak. Lagere personen brengen de dag door in ledigheid, in drinken en in de zonde. Zo werken allerlei mensen samen om de autoriteit van God te verachten, om hun eigen zielen te verwoesten en om oordelen te doen neerkomen op een zondig land. In sommige gedeelten van dit koninkrijk schijnt de sabbat nagenoeg vergeten te zijn. Hoewel de kerkklok luidt en de winkels gesloten

zijn, het volk nochtans koopt en verkoopt, drinkt en vloekt, verkondigende aan alle mensen, dat de vreze Gods niet voor hunne ogen is. De overheid en het kerkelijk gezag doen weinig of in 't algeheel geen moeite om deze kwaden te verhinderen en worden zò deelnemers aan andermans zonden. Maar, sta eens stil en beschouw: Wat zal het einde van deze dingen zijn? Zal God het niet vorderen? Hij zal het zekerlijk doen. Ja, Hij toont thans dikwijls Zijn toorn over de sabbat-schending. Het is verschrikkelijk als we erop letten hoeveel personen verdronken zijn of op een andere wijze omgekomen, terwijl ze deze zonde bedreven. Er zijn tien keer zoveel ongelukken van dit soort op de dag des Heeren dan op andere dagen. Sabbatschennis is de opening voor alle andere kwaden en de zekere weg tot de ondergang. Verdorven gewoonten, aangenomen door slecht gezelschap op deze dag, zijn dikwijls bestraffingen, die zij zichzelf toebrengen in deze wereld. De dronkaard brengt zijn gezin tot de bedelstaf, verwoest zijn gestel en kwetst zijn ziel; en de dief eindigt gewoonlijk zijn dagen aan de galg. Hoeveel stervende boosdoeners hebben anderen gewaarschuwd om deze zonden te vermijden, belijdende, dat het door het schenden van de sabbat was, dat zij tot zulk een vreselijk einde gebracht waren. O, indien u de menselijke rede hebt, indien u enige vreze Gods hebt, indien u enige zorg hebt voor uw gezin of land, indien u enige liefde voor uw kostbare zielen hebt: "Gedenk den sabbatdag, dat ge dien heiligt."

En o, wees dankbaar voor dit voorrecht, gij die het mag genieten. Gezegend zij God, de sabbat is in Engeland niet afgeschaft, zoals in Frankrijk. Moge God te allen tijde de zegen van een Christelijke sabbat voor ons bewaren en ons in staat stellen om hem vlijtig te gebruiken. Laten we bedenken, dat "de lichamelijke oefening tot weinig nut is." God zegt: "Mijn zoon, geef Mij uw hart." Laten we Hem dienen in geest en in waarheid. Aanwezigheid onder de middelen der genade zal van weinig nut zijn, tenzij wij door de invloed van Zijn Heilige Geest ertoe gebracht worden, om onze verloren en bedorven toestand als zondaars, te kennen en te gevoelen en geleid worden om Christus te kennen, zoals Hij geopenbaard is in het Evangelie en om in Hem te geloven tot zaligheid onzer zielen. "Het geloof is uit het gehoor en het gehoor door het Woord Gods." Laat ons daarom "toezien wát wij horen" dat het is het Evangelie van de vrije genade Gods en niet een stelsel van louter zedelijkheid; hetwelk nog nooit een ziel bekeerde, noch ooit zal doen; en "laat ons toezien hòe we horen"; dat is: met ernst en met een verlangen "om van God geleerd te zijn." Laat ons "het geloof mengen met het Woord, opdat het onze zielen nut moge doen." Laten we het bewaren in onze harten

en het beoefenen in ons leven. Zò zullen onze sabbatten op aarde onze zielen voorbereiden op de volmaakte kennis, liefde, gelijkenis en vreugde van God, onze Zaligmaker, in het koninkrijk van de eeuwige gelukzaligheid hierboven. Tot welke God, naar Zijn oneindige barmhartigheid in Christus, ons allen moge brengen! Amen, ja amen.

Hoe lief is u de dag des Heeren?

Wij zijn het zo gewoon gaan vinden dat de rustdag ontheiligd wordt door sport, vermaak en werken. Het is onze dure plicht de dag des Heeren waar te nemen zoals de Heere het Zelf ingesteld heeft in Zijn Woord.

Onze vereniging probeert landelijk de zondagsontheiliging te bestrijden en de zondagsrust te bevorderen. Voor slechts 1 euro per jaar bent u al lid. Voor meer informatie of opgeven als donateur:

***Nederlandse Vereniging tot bevordering
van de Zondagsrust en Zondagsheiliging***

Frederik van de Paltshof 15

3911 LA Rhenen

Telefoon: 0317 614398

Fax: 0317 616044

E-mail: info@verenigingzondagsrust.nl

IBAN: NL98 INGB 0000 8786 28

Nederlandse Vereniging tot bevordering van de

ZONDAGSRUST en de **ZONDAGSHEILIGING**

gevestigd te Rhenen

Nederlandse Vereniging tot bevordering van de
Zondagsrust en de Zondagsheiliging
Fred. v.d. Paltshof 15 - 3911 LA Rhenen